

ઝાંઘેન રતન ઝાંઘેન તરફથી બેઠે.

સદગતિદર્શક

અંત સમયની ક્રિયા. ૩૨

છપાવે

કર્તા

ત્રીભોવનદાસ નગીનદાસ

નગરશેઠની યાજ-સુરત.

વિક્રમ સં. ૧૯૭૪

ગુજરાત વિદ્યાપીઠ ગ્રંથાલય
અમદાવાદ
ગુજરાતી કૉપીરાઈટ-સંસ્થા
૭૬૪

ગુજરાત વિદ્યાપીઠ ગ્રંથાલય

‘ગુજરાતી કૉપીરાઈટ વિભાગ’

અનુક્રમાંક ૭૬૪૧

વર્ગીક

પુસ્તકનું નામ રૂતરમયની રિયા

વિષય ૬૩૫૭:૬૨

નિત્ય કરવાનાં ચાર શરણુ.

મુજને ચાર શરણુ હજો, અરિહંત સિદ્ધ સાધુજ;
કેવલીધર્મ પ્રકાશીયો, રત્ન ત્રણુ અમુલ્ય

લાધોજી: મુ० ૧

ચક્રિગતિતણાં દુઃખ છેદવા, સમરથ શરણાં એ હોજી,
પૂર્વે મુનિવર જે હુઆ, તેણે કીધાં શરણાં

તે હોજી. મુ० ૨

સંસારમાંહી જીવને, સમરથ શરણાં ચારોજી;
ગણી સમયમુંદર એમ કહે, કહ્યાણુ મંગળ-

કારોજી. મુ० ૩

૨

લાખ ચોરાસી જીવ ખમાવીએ,

મન ધરી પરમ વિવેકજી;

મિચ્છામિ દુષ્ટ દીજીએ,

જીનવચને લહીએ ટેકજી.

લા० ૧

સાત લાખ કુદ્ર ગતિ તેજી વાઙિના,

દશ ચૌદે વનના બેઠોજી;

ખુટ વીગલ સુર તીરી નારકી,

ચળી ચળી ચક્રિદે નરના બેઠોજી. લા० ૨

જીવા જોનીએ જાણીને,
સજી સજી મિત્ર સંભાવેજી;
ગણી સમયસુંદર એમ કહે,
પામીયે પુન્ય પ્રભાવેજી.

લાં ૩

૩

પાપ અઠારે જીવ પરીહરે,
અરિહંત સિદ્ધની સાખેજી;
આલોખ્યા પાપ છૂટીએ,
ભગવંત એણી પેરે ભાખેજી.

પાં ૧

આશ્રવ કષાય દોષ અધના,
વળી કલહ અભ્યાપ્તાનજી;
રતિ અરતિ પશુન નિંદના,
માયાં મોસ મિથ્યાતજી.

પાં ૨

મન વચન કાયાયે જે કર્યાં,
મિચ્છામિ દુક્કડં તે હોજી;
ગણી સમયસુંદર એમ કહે,
જૈનધર્મનો મર્મ એ હોજી.

પાં ૩

૪

ધન ધન તે દીન મુજ કદી હોસ્યે,

હું પામીશ સંજમ સુધોજી;
 પૂર્વરીપિપંથે ચાલસું,
 ગુરુ વચને પ્રતિજ્ઞુધોજી. ધન૦ ૧

અંત પંત બીક્ષા ગોચરી,
 રણુવણે ઠાકિસગ્ગ ઠરશુંજી;
 સમતા શત્રુ મિત્ર ભાવસું,
 સંવેગે સુધો ધરસુંજી. ધન૦ ૨

સંસારના સંકટ થકી,
 હું છુટીશ અવતારોજી;
 ધન ધન સમયસંગ તે ઘડી,
 તો હું પામીશ ભવેના પારોજી. ધન૦ ૩

અથ પદ્માવતી આરાધના પ્રારંભ.

હવે રાણી પદ્માવતી ॥ જીવરાશી ખમાવે ॥
 જાણુપણું જગતે બહું ॥ ધણુ વેળા આવે ॥૧॥
 તે મુજ મિછામી દુકડં ॥ અરિહંતની સાખ ॥
 જે મેં જીવ વિરાધીયા ॥ ચક્રરાશી લાખ ॥ તે
 મુજ. ॥ ૨ ॥ સાત લાખ પૃથ્વીતણા ॥ સાતે
 અપકાય ॥ સાત લાખ તેડ કાયના ॥ સાતે વળી

વાય ॥ તે. ॥ ૩ ॥ દેશ પ્રત્યેક વનસ્પતિ ॥ ચઉ-
 દહ સાધાર ॥ બી ત્રિ ચઉરિંદી જીવના ॥ એ એ
 લાખ વિચાર ॥ તે. ॥ ૪ ॥ દેવતા તિર્યચ
 નારકી ॥ ચાર ચાર પ્રકાશી ॥ ચહુદહ લાખ
 મનુષ્યના ॥ એ લાખ ચોરાશી ॥ તે. ॥ ૫ ॥
 ઇણુ ભવ પરભવે સેવીયા ॥ જે પાપ અદાર ॥
 ત્રિવિધ ત્રિવિધ કરી પરિહરું ॥ દુર્ગતિના દાતાર
 ॥ તે. ॥ ૬ ॥ હિંસા કીધી જીવની ॥ બોલ્યા મૃષા
 વાદ ॥ દોષ અદત્તાદાનના ॥ મૈથુન કિન્માદ ॥ તે. ॥
 ॥ ૭ ॥ પરિગ્રહ મેલ્યો મોરો ॥ કીધો ક્રોધ
 વિશેષ ॥ માન માયા લોભ મેં કીયાં ॥ વળી
 રાગને દોષ ॥ તે. ॥ ૮ ॥ કલહ કરી જીવ દુહવ્યા ॥
 કીધાં કુડાં કલંક ॥ નિંદા કીધી પારકી ॥ રતિ
 અરતિ નિઃશંક ॥ તે. ॥ ૯ ॥ ચાડી કીધી ચોતરે ॥
 કીધો થાપણુ મોસો ॥ કુગુરુ કુદેવ કુધમનો ॥
 ભલો આપ્યો ભરોસો ॥ તે. ॥ ૧૦ ॥ ખાટકીને
 ભવે મેં કીયા ॥ જીવ નાના વિધ ધાત ॥ ચીડી-
 માર ભવે ચરકલાં ॥ માર્યા દિન રાત ॥ તે. ॥
 ॥ ૧૧ ॥ કાજી મુક્ષાને ભવે ॥ પત્તી મંત્ર કઠોર ॥

જીવ અનેક જીભે કીયા ॥ કીધાં પાપ અધોર
 ॥ તે. ॥ ૧૨ ॥ માછીને ભવે માછલાં ॥ જાલ્યા
 જાળવાસ ॥ ધીવર ભીલ કોળી ભવે ॥ મૂગ
 પાડ્યા-પાસ ॥ તે. ॥ ૧૩ ॥ કોટવાળને ભવે
 મેં કીયા ॥ આકરા કર દંડ ॥ બંદીવાન મરાવીયા ॥
 કોરડા છડી દંડ ॥ તે. ॥ ૧૪ ॥ પરમાધામીને
 ભવે ॥ કીધાં નારકી દુઃખ ॥ છેદન બેદન વેદના ॥
 તાડન અતિ તિખ્ખ ॥ તે. ॥ ૧૫ ॥ કુંભારને
 ભવે મેં કીયા ॥ નીમાલ પચાવ્યા ॥ તેલી ભવે
 તીલ પીલીયા ॥ ભરાવ્યાં ॥ તે. ॥
 ॥ ૧૬ ॥ હાલી ભવે હળ ખેડીયાં ॥ ફાડ્યાં
 પૃથ્વીનાં પેટ ॥ સુડ નિદાન ધણું કીધાં ॥ દીધા
 બળદ ચપેટ ॥ તે. ॥ ૧૭ ॥ માળીને ભવે
 રોપીયાં ॥ નાના-વિધ વૃક્ષ ॥ મુળ પત્ર ફલ
 ફુલનાં ॥ લાગ્યા પાપ તે લક્ષ ॥ તે. ॥ ૧૮ ॥
 અધોવાધ્યાને ભવે ॥ ભર્યા અધિકા ભાર ॥
 પોઠી પુઠે કીડા પડ્યાં ॥ દયા નાણી લગાર
 ॥ તે. ॥ ૧૯ ॥ છીપાને ભવે છેતર્યા ॥ કીધા
 રંગણુ પાસ ॥ અગ્નિ આરંભ કીધા ધણા ॥

ધાતુર્વાદ અભ્યાસ ॥ તે. ॥ ૨૦ ॥ શુરપણે રણ
 ઝુઝતાં ॥ માર્યાં માણસ વૃંદ ॥ મદિરા માંસ
 માખણ ભખ્યાં ॥ ખાધાં મુળ ને કંદ ॥ તે. ॥
 ॥ ૨૧ ॥ ખાણુ ખણારી ધાતુની ॥ પાણી
 ઉલ્લેચ્યાં ॥ આરંભ કીધા અતિ ઘણા ॥ પોતે
 પાપજ સંચ્યા ॥ તે. ॥ ૨૨ ॥ કર્મ અંગાર
 કીધા વળી ॥ ધરમે દવ દીધા ॥ સમ ખાધા
 વીતરાગના ॥ કુડા કોસજ કીધા ॥ તે. ॥ ૨૩ ॥
 ખીલ્લી ભવે ઉદર લીધા ॥ ગીરોલી હત્યારી ॥
 મુઠ ગમાર તણે ભવે ॥ મેં જી લોખ મારી
 ॥ તે. ॥ ૨૪ ॥ ભાડબુંદે ભવે ॥ એકંદ્રિય
 જીવ ॥ જવારી ચણા ગહું શેકીયા ॥ પાડંતા
 રીવ ॥ તે. ॥ ૨૫ ॥ ખાંડણ પીસણ ગારના ॥
 આરંભ અનેક ॥ રાંધણ ઈંધણ અગ્નિનાં ॥
 કીધાં પાપ ઉદેક ॥ તે. ॥ ૨૬ ॥ વિકથા ચાર
 કીધી વળી ॥ સેવ્યા પાંચ પ્રમાદ ॥ ઇષ્ટ
 વિયોગ પાડ્યા કીધા ॥ રૂદન વિપવાદ ॥ તે. ॥
 ॥ ૨૭ ॥ સાધુ અને શ્રાવકતણાં ॥ જીત લહીને
 ભાગ્યાં ॥ મુળ અને ઉત્તરતણાં ॥ મુજ દુપણ
 લાગ્યાં ॥ તે. ॥ ૨૮ ॥ સાપ વીંછી સિંહ

ધીવરા ॥ શકરા તે સમળી ॥ હિંસક જીવ તણે
 ભવે ॥ હિંસા કીધી સખળી ॥ તે. ॥ ૨૯ ॥
 સુવાવડી દુષણુ ધણાં. ॥ વળી ગભ ગળાવ્યા ॥
 જીવાણી ઢોળ્યાં ધણાં ॥ શીળ ત્રત ભંગવ્યાં
 ॥ તે. ॥ ૩૦ ॥ ભવ અનંત ભમતાં થકાં ॥
 કીધા દેહ સંખંધ ॥ ત્રિવિધ ત્રિવિધ કરી
 વોસીરૂં ॥ તીણુશું પ્રતિખંધ ॥ તે. ॥ ૩૧ ॥ ભવ
 અનંત ભમતાં થકાં ॥ કીધાં પરિગ્રહ સંખંધ ॥
 ત્રિવિધ ત્રિવિધ કરી વોસીરૂં ॥ તીણુશું પ્રતિખંધ
 ॥ તે. ॥ ૩૨ ॥ ભવ અનંત ભમતાં થકાં ॥
 કીધાં કુટુંબ સંખંધ ॥ ત્રિવિધ ત્રિવિધ કરી
 વોસીરૂં ॥ તીણુશું પ્રતિખંધ ॥ તે. ॥ ૩૩ ॥
 ઇણી પરે ઇહ ભવ પરભવે ॥ કીધાં પાપ
 અખત્ર ॥ ત્રિવિધ ત્રિવિધ કરી વોસીરૂં ॥ કંરૂં
 જન્મ પવિત્ર ॥ તે. ॥ ૩૪ ॥ એણી વિધે એ
 આરાધના ॥ ભવિ કરશે જેહ ॥ સમયસુંદર
 કહે પાપથી ॥ વળી છુટશે તેહ ॥ તે. ॥ ૩૫ ॥
 રાગ વેરાડી જે સુણે ॥ એહ ત્રીજી દાલ ॥
 સમયસુંદર કહે પાપથી ॥ છુટે તત્કાળ
 ॥ તે. ॥ ૩૬ ॥

પુણ્ય પ્રકાશનું સ્તવન.

દુહા.

સકળ સિદ્ધિદાયક સદા, ચોવીસે ઇનરાય;
 સહગુરુ સ્વામિની સરસ્વતી, પ્રેમે પ્રણમું પાય.૧
 ત્રિભુવનપતી ત્રીસલા તણે, નંદન ગુણ ગંભીર;
 શાસન નાયક જગ જયો, વર્ધમાન વડવીર.૨
 એક દિન વીર હણુંદને, ચરણે કરી પ્રણામ;
 ભાવિક ઇવના હિત ભણી, પુછે ગૌતમ સ્વામ.૩
 મુક્તિ મારગ આરાધીએ, કહો કિણુ પરે અરિહંત;
 સુધા સરસ તવ વચન રસ, ભાષે શ્રી ભગવંત.૪
 અતિચાર આજોષ્યએ, વ્રત ધરીએ ગુરુ શાખ;
 હવ ખમાવો સયળ જે, ચોનિ ચોરાશી લાખ.૫
 વિધિશું વળી વેશરાવિએ, પાપકસ્યાન અઠાર;
 ચાર શરણુ નિત્ય અનુસરો, નિદો દુરિત આચાર.૬
 શુભકરણી અનુમોદિએ, ભાવ ભલો મન આણુ;
 અણુસણુ અવસર આદરી, નવપદ જપો સુખાણુ.૭
 શુભ ગતિ આરાધન તણા, એ છે દસ અધિકાર;
 વ્રત આણુને આદરો, જેમ પામે ભવપાર.૮

ઢાળ ૧ લી.

કુમતીએ છેડી કીહાં રાખી. એ દશી.

જ્ઞાન દરિસણ ચારીત્ર તપ વિરજ, એ પાંચે આચાર; એહ તણા એહ ભવ પરભવના. આલોષએ અતિચારે પ્રાણી. જ્ઞાન બણે ગુણખાણી; વીર વદે એમ વાણીરે પ્રાં ૧ એ આંકણી. ગુરૂ એળવીએ નહીં ગુરૂ વિનય, કાળે ધરી બહુ માન; સુત્ર અરથ તદુભય કરી સુધાં, બણીએ વહી ઉપધાનરે. પ્રાં ૨. જ્ઞાનો-પગરણ પાટી પોથી, હવણી નોકારવાલી, તેહ તણી કીધી આશાત. જ્ઞાન વિરાધ્યું જેહ. આ ભવ પરભવ વળીરે ભવોભવ, મિછામિદુક્ટં તેહરે. પ્રાં ૪ પ્રાણી સમકિત હ્યો શુદ્ધ બણી, વીર વદે એમ વાણીરે, પ્રાં સં ૭ નવચને શંકા નવિ કીજે, નવિ પરમત અભિલાખ; સાધુ તણી નિંદા પરિહરજે, ૫૪ સંદેહ મા રાખરે. પ્રાં સં ૫ મૂઢપણું છડે પરશંસા, ગુણવંતને આદરિએ; સામીને ધરમે કરી થીરતા, ભક્તિ પરભાવના કરિએરે, પ્રાં સં સંધ ચૈત્ય પ્રાસાદ તણો જે, અવર્ણવાદ મતિ લેખો; દ્રવ્ય દેવકો જે વિણુસાડયો, વિણુસંતો ઉવેખ્યોરે. પ્રાં સં ૭ ઇત્યાદિક

વિપરીતપણાથી, સમક્ષિત ખંડયું જેહ; આ ભવ
 પરભવ વળી રે ભવોભવ; મિછામિદુક્કડં તેહરે.
 પ્રાં સં ૮. પ્રાણી ચારિત્ર લ્યો ચિત આણી.
 પંચ સુમિતિ ગુપ્તિ વિરાધી, આઠે પ્રવચન
 માય; સાધુ તણે ધરમે પરમાદે, અશુદ્ધ વચન
 મન કાયરે. પ્રાં ચાં ૯ શ્રાવકને ધર્મે સામા-
 યક, પોસહમાં મન વાળી; જે જ્યણુ પુવંક
 જે આઠે, પ્રવચન માય ન પાળીરે. પ્રાં સં
 ૧૦ ઇત્યાદિક વિપરીતપણાથી, ચારિત્ર ડોહોળ્યું
 જેહ; આ ભવ પરભવ વળીરે ભવોભવ, મિ-
 છામિદુક્કડં તેહરે. પ્રાં ચાં ૧૧. બારે ભેદે
 તપ નવિ કીધો, છતે જોગે શકતે; ધર્મે મન
 વચન કાયા વિરજ, નવિ ફેરવીઉ ભગતેરે.
 પ્રાં ચાં ૧૨. તપ વિરજ આચાર એણી પરે,
 વિવિધ વિરાધ્યાં જેહ; આ ભવ પરભવ વળીરે
 ભવોભવ, મિછામિદુક્કડં તેહરે, પ્રાં ચાં ૧૩.
 વળીય વિશેષે ચારિત્ર ફેરા, અતિચાર આલોધએ;
 વીરજસર વચણ સુણીને, પાપ મેલા સર્વ
 ધોધએરે. પ્રાં ચાં ૧૪.

ઢાળ ૨ ૭.

પામી સુગુર પસાય. એ દેશી.

પૃથ્વી પાણી તેઉ, વાયુ વનસ્પતી, એ પાંચે
 થાવર કહ્યાએ. ૧ કરી કરસણુ આરંભ, ખેત્ર
 ને ખેડીયાં; કુવા તળાવ ખણાવીયાંએ, ૨ ધર
 આરંભ અનેક, ટાંકાં ભુધરાં; મેડી માળ ચણા-
 વીઆંએ. ૩ લીંપણુ ધુંપણુ કાજ, એણી પરે
 પરેપરે, પૃથ્વિકાય વિરાધીયાએ. ૪ ધોયણુ નાહણુ
 પાણીરે, ઝીલણુ અપ્રકાયે, છોતિ ધોતિ કરી
 દુહવ્યાએ. ૫ ભાઈગિર કુંભાર, લોહ સુવનગરા;
 ભાડભુંજ લીહા લાગરાએ. ૬ તાપણુ સેકણુ
 કાજ, વસ્ત્ર નિખારણુ; રંગણુ, રાંધન રસવતિએ.
 ૭ એણીપરે કર્માદાન, પરે પરે કેવલી; તેઉ વાયુ
 વિરાધીયાએ. ૮ વાડી વન આરામ, વાવી
 વનસ્પતી; પાનકુલ જળ ચુંટીયાંએ. ૯ પુંહક પાપડી
 શાક, સેકયાં સુકવ્યાં; છેદયાં છુદયાં આધીયાંએ.
 ૧૦ અળશીને એરંડા, ઘાણી ઘાલીને, ઘણા
 તિલાદિક પીલીયાએ. ૧૧ ઘાલી કેલુ માંહે, પીલી
 સેલડી; ઠંદમુળ ફળ પેચીયાંએ. ૧૨ એમ એકંદ્રી

જીવ હણ્યા હણાવીયા, હણુતાં જે અનુમોદિયાંએ.
 ૧૩ આ ભવ પરભવ જેહ, વળીય ભવોભવે; તે
 મુજ મિછામિદુકડંએ. ૧૪ કમી સરમીયા કીડા,
 ગાડર ગડોલા; ઈચ્છિલ પુરા ને અલશીયાંએ. ૧૫
 વાળા જળો ચુડેલ, વિચલ તરસ તણા; વળી અ-
 થાણા પ્રમુખનાંએ. ૧૬ એમ એરંદ્રી જીવ, જેહ મેં
 દુહવ્યાં; તે મુજ મિછામિદુકડંએ. ૧૭ ઉધેહી, જી,
 લીખ, માંકડ મકોડા; ચાંચડ કીડી કંથુઆએ. ૧૮
 ગધીઆં ધીમેલ, કાનખજુરીઆ, ગીંગોડાં ધનેરી-
 યાંએ. ૧૯ એમ તેરંદ્રી જીવ, જેહ મેં દુહવ્યાં; તે
 મુજ મિછામિદુકડંએ. ૨૦ માંખી મચ્છર ડાંસ,
 મસા પતંગીયાં; કંસારી કોલિયાવડાએ. ૨૧ દીંકણુ
 વિષ્ણુ તીડ ભમરા ભમરીયો; કોતાંખગ ખડમાંકડીએ,
 એમ ચીરંદ્રી જીવ જેહ મેં દુહવ્યાં; તે મુજ
 મિછામિદુકડંએ. ૨૩ જળમાં નાંખી જળ,
 જળચળ દુહવ્યાં; વનમાં મૃગ સંતાપીયાએ. ૨૪
 પીડયા પંખી જીવ; પાડી પાસમાં પોપટ ઘાડ્યા
 પાંજરે એ. ૨૫ એમ પંચેંદ્રી જીવ જે મેં
 દુહવ્યાં; તે મુજ મિછામિદુકડંએ. ૨૬.

ઢાળા ૩ જી.

વાણી પ્રાણી હિતકારીજી. એ દેશી.

ક્રોધ લોભ ભય હાંસથીજી, બોલ્યા વચન
અસત્ય; કુંડ કરી ધન પારકાંજી, કીધાં જેહ
અદત્તરે; જીનજી મિછામીદુકડં આજ. તુમ સાખે
માહારાજરે, જીનજી દોઈ સાર કાજરે; જીનજી
મિછામીદુકડં આજ. એ આંકણી. દેવ મનુષ્ય
તિયંચનાંજી, મૈથુન સેવ્યાં જેહ; વિષયરસ લંપટ-
પણેજી, ધણુ વિટાંખ્યો દેહરે, જીનજી. ૨ પરિચ્છેદની
મમતા કરીજી, ભવે નવે મેલી આથ; જે જિહાં
તે તિહાં રહ્યુંજી, કોઈ ન આવે સાથરે. જીનજી. ૩
ચણી ભોજન જે કર્યાંજી, કીધાં ભક્ષ અભક્ષ;
રસના રસની લાલચેજી, પાપ કર્યાં પ્રત્યક્ષરે.
જીનજી. ૪ વ્રત લેઈ વિસારીયાંજી, વળી ભાગ્યાં
પચ્ચખાણુ; કપટ હેતુ કીરીયા કરીજી, કીધાં
આપ વખાણુરે, જીનજી. ૫ તણે ઢાળે આડે
દુહેજી, આલોયા અતિચાર; શિવ ગતિ આરાધન
તણેજી, એ એ પેહેલો અધિકારરે. જીનજી મિ-
છામીદુકડં આજ. ૬.

ઢાળ ૪ થી.

(સાહેલડીજી. એ દશી.)

પંચ મહાવ્રત આદરો સાહેલડીરે, અથવા
 લ્યો વ્રત બાર તો; યથાશક્તિ વ્રત આદરો
 સાહેલડીરે, પાળો નિરતિચાર તો. ૧. વ્રત લીધાં
 સંભારીએ સાં દેડે ધરીએ વિચાર તો. શિવગતિ
 આરાધન તણો સાંએ ખીજે અધિકાર તો. ૨.
 જીવ મવે ખમાવીએ સાં ચોનિ ચોર્યાંસી લાખ
 તો. મન શુદ્ધે કરી આમણાં સાં કોઈશું રોષ ન
 રાખ તો. ૩. સર્વ મિત્ર કરી ચિંતવો સાં
 કોઈ ન જાણો શત્રુ તો. રાગ દ્વેષ એમ પરિહરો
 સાં કીજે જન્મ પવિત્ર તો. ૪ સામી સંઘ
 ખમાવીએ સાં જે ડિપની અપ્રીત તો; સજ્જન
 કુટુંબ કરી ખામણાં સાં એ જીન શાસન રીતી
 તો. ૫ ખમીએ ને ખમાવીએ સાં એહજ
 ધર્મનું સાર તો; શિવગતિ આરાધન તણો સાં.
 એ ત્રીજે અધિકાર તો. ૬ મૃપાવાદ હિસા
 ચોરી સાં ધનમુરજા મૈથુન તો; ક્રોધ માન
 માયા તૃષ્ણા સાં પ્રેમ દ્વેષ પૈશુન્ય તો. ૭ નિંદા
 કલહ ન કીજીએ સાં ન દીજે આજ તો;
 ન્તિ અરતિ મિથ્યા તજે સાં માયા મોહ
 જંજળ તો. ૮ ત્રિવિધ ત્રિવિધ વોસરાવિએ

સાં પાપસ્થાન અદાર તો; શિવગતિ આરાધન તણે સાં એ ચોથો અધિકાર તો. ૯

ઢાળ પ મી.

હવે નિમુણે ઘણં આવીયા. એ દશી.

જનમ જરા મરણે કરી એ, આ સંસાર અસાર તો; કર્યા કર્મ સહુ અનુભવે એ, કોઈ ન રાખણહાર તો. ૧ શરણ એક અરિહંતનું એ, શરણ સિદ્ધ ભગવંત તો; શરણ ધર્મ શ્રી જૈનનો એ, સાધુ શરણ ગુણવંત તો. ૨ અવર મોહ સવિ પરિહરી એ, ચાર શરણ ચિત્ત ધાર તો; શિવગતિ આરાધન તણેએ, એ પંચમો આધિકાર તો. ૩ અજ્ઞાન પરભવ જે કર્યા એ, પાપ કર્મ કંઈ લાંબ તો; આત્મા સામે તે નિંદાએ એ, પડિક્કમિએ ગુરુ સાખ તો. ૪ મિથ્યા મતિ વર્તાવિયાએ, જે બાખ્યાં હિતસૂત્ર તો; કુમતિ કદાઅહને વશે એ, જે ઉથાપ્યાં સૂત્ર તો. ૫ ઘડયા ઘડાવ્યાં જે ઘણાંએ, ઘરંટી હળ હથિઆર તો. ભવ ભવ મેલી મુકીયાંએ, કરતાં જીવ સંહાર તો. ૬ પાપ કરીને પોપીયા એ, જનમ જનમ પરિવાર તો; જનમાંતર પોહોત્યા પછી એ, કોણે ન કીધી સાર તો. ૭ આ ભવ પરભવ જે કર્યા એ, એમ અધિકરણ અનેક

તો; ત્રિવિધે ત્રિવિધે વેસરાવીએ, આણિ હૃદય
વિવેકતો. ૮ દુષ્ટ ત નિંદા એમ કરીએ, પાપ
કરો પરિહાર તો; શિવગતિ આરાધન તણો
એ, એ છઠ્ઠો અધિકાર તો. ૯.

ઢાળ ૬ ઠી.

આધે તું જોયને જીવડા, એ દેશી.

ધન ધન તે દિન માહરો, જહાં કીધો ધર્મ;
દાન શીયળ તપ ભાવના, ટાળ્યાં દુષ્ટ કર્મ.
ધન ૧ શેત્રુજાદિક તિર્થની, જે કીધો જાત,
જીવગતે જિનવર પુજ્યા, જીણી પોખ્યાં પાત.
ધન ૨ પુસ્તક ગાન લખાવીયાં, જીર્ણુહર
જિન ચેત્ય; સંધ ચતુર્વીધ સાચવ્યા, એ સાતે
ખેત્ર. ધન ૩ પડિકમણાં સુપરે કર્યાં, અનુકંપા
દાન; સાધુ સુરિ ઉવઝાયને, દીધાં બહુ માન.
ધન ૪ ધર્મ કાજ અનુમોદિએ, એમ વારો-
વાર; શિવગતિ આરાધન તણો, એ સાતમે
અધિકાર. ધન ૫ ભાવ ભક્તો મન આણીએ,
ચિત્ત આણી ઠામ; સમતા ભાવે ભાવિએ, એ
આતમારામ ધન ૬ સુખ દુઃખ કારણ જીવને,

કોમળવર ૧ હોય; કર્મ આપ ને આચાર્યા,
 ભોતીએ સોય. ધન ૭ સમતા વિણ ને
 અસરે પ્રાણી પુન્ય કામ; છાર ઉપર તે
 લોભાં જાંખર ચિત્રામ. ધન ૮. ભાવ બલી
 પડે તાવીએ, એ ધર્મનો સાર; શિવગતિ
 આરાધન તણો. એ આક્રમે અધિકાર. ધન. ૯

ઢાળ ૭ મી.

રૈવતગીરી હુઆં, પ્રભુનાં ત્રણ કલ્યાણ.
 એ દર્શી.

હવે અવસર જાણી, કરી સંલેખણ સાર;
 અણુસણ આદરિયે, પચ્ચખી ચારે આહાર,
 લલુના સવિ મુકી, છાંડી મમતા અંગ; એ
 આતમ ખેલે, સમતા જ્ઞાન તરંગ. ૧ ગતિ
 ચારે કીધાં, આહાર અનંત નિશંક પણ તૃપ્તિ
 ન પામ્યો, શ્રવણાલયીએ રંક; દુલહો એ વળી
 વળી, અણુસણનો પરિણામ; એહથી પામીજે,
 શિવ પદ સુરપદ કામ, ૨ ધન ધનાશાલિભદ્ર,
 મધો મેઘકુમાર; અણુસણ આરાધી, પામ્યા
 જીવનો પાર; શિવ મંદીર જાશે, કરી એક અ-

વતાર; આરાધન કરો, એ નવમેા અધિકારા.
 દશમે અધિકારે મહા મંત્ર નવકાર; ગ્નથી ને
 મુકો, શિવસુખ ફલ સહકાર; એહ જપ્તાં જાને,
 દુર્ગતિ દોષ વિકાર; સુપરે એ સમરો, ચૌદ
 પુરવરતું સાર. ૪ જનમાંતર જાતાં, જે પામે
 નવકાર; તેા પાતીક ગાળી, પામે સુર અવતર;
 એ નવપદ સરિખો, મંત્ર ન કો સંસાર; એહ
 ભવને પરભવે, સુખ સંપત્તિ દાતાર. ૫. જ્યું
 બીલ બીલડી, રાજા રાણી થાય; નવપદ
 મહિમાથી, રાજસિંહ મહારાય; રાણી રતનવતી
 બેહુ, પામ્યાં છે સુરભોગ; એક ભવ પછી લેશે,
 શિવવધુ સંજોગ. ૭ શ્રીમતીને એ વલી; મંત્ર
 શ્રવ્યો તત્કાળ; શ્રીધર શ્રીટીને, પ્રગટ થઈ ફલ-
 માળ; શિવકુમારે જોગી, સોવન પુરીશે કીધ,
 એમ એણે મત્રે, કાજ ધણાનાં સિદ્ધ. ૧૭ એ
 દશ અધિકારે, વીર જીણેસર બાખ્યો; આરાધન
 કરે વિધિ, જોણે ચિત્ત માંહી ચાખ્યો; તેણે
 પાપ પખાળી, ભવભય દુરે નાખ્યો; જીન
 વિનય કરતાં, સુમાત અમૃતરસ ચાખ્યો. ૮.

ઢાળ ૮ મી.

નમો ભવિ ભાવશુઃ એ દેશી,

સિધારથ રાજા કુળ તિલોએ, ત્રિસલા માત
મહારતો; અવનિતલે તમે અવતર્યાં એ, કરવા
મમ ઉપકારતો, જયો જીનવીરજીએ, ૧. મેં.
અપરાધ કર્યાં ઘણા એ, કહેતા ન લહુ પારતો;
તુમ ચરણે આવ્યા ભણી એ, જો તારે તો
તારતો. જયો. ૨. આશ કરીને આવીયો એ,
તુમ ચરણે મહારાજ તો; આવ્યાને ઉવેખશો
એ, તો કેમ રહેશે લીજતો. જયો. ૩. કરમ
અહુજણુ આકરાં એ, જન્મ મરણુ જંજાલતો;
હું છું એહથી ઉભગો એ. છોડવ દેવ દયાળ તો.
જયો. ૪. આજ મનોરથ મુજ રજ્યા એ,
નાહાં દુઃખ દંદોલતો; તુઠો જીન ચોવીશમે એ,
પ્રગટ્યાં પુન્ય કલ્લોલ તો. જયો. ૫. ભવે ભવે
વિનય તુમારડો એ, ભાવ ભક્તિ તુમ પાયતો;
દેવ દયા કરી દીજીએ એ. ખોજ ખીજ સુપ-
સાયતો. જયો. ૬

એહ તરણુ તારણુ સુમતિ કારણુ, દુઃખ
 નિવારણુ જય જયો; શ્રી વીર જીનવં ચરણુ
 થુણુતાં, અધિક મન કિલ્લટ થયો. ૨ શ્રી વિજય
 દેવ સુરિંદ પટધર, તિરથ જંગમ એણી જગે;
 તપ ગચ્છપતિ શ્રી વિજય પ્રભુસૂરિ, સૂરિ રજે
 ઝગમગે. ૨. શ્રી હિરવિજયસૂરિ શિષ્ય વાચક,
 શ્રી કીર્તિ વિજય સુરગુરુ સમો, તસ શિષ્ય
 વાચક વિનય નિજ એ, થુણુયો જીન ચોવીસમો.
 ૩. સર્ધસતર સંવત ઉગમણત્રીશે, રહી રાંદેર
 ચોમાસુએ; વિજય દશમી વિજય કારણુ, કીયો
 ગુણુ અબ્યાસ એ. ૪. નરભવ આરાધને સિદ્ધ
 સાધન, સુદૃત લીલવિલાસ એ; નિર્જરા હેતે
 સ્તવન રચિયું, નામે પુન્ય પ્રકાશ એ. ૫.

ઈતિ પુન્ય પ્રકાશનું સ્તવન સંપૂર્ણ.

શ્રી સોમસુંદર સરિકૃત પર્યંતારાધના.

માદો મનુષ્ય નમસ્કાર કરીને આ પ્રમાણે
 કહે છે. હે ભગવન! હવે અવસરને ઉચિત
 કરમાવો, ત્યારે ગુરુ છેવટની આરાધના આ
 પ્રમાણે કહે છે. ૧

અતિચારને આલોવવા જોઈએ, વ્રતો ઉચ્ચ-
રવા જોઈએ, જીવેને ક્ષમા આપવી જોઈએ,
અને ભવ્ય આત્માએ અઢાર પાપસ્થાનક
વેસરાવવાં જોઈએ. ૨

ચાર શરણુ ગ્રહણ કરવાં જોઈએ; દુષ્કૃત
(પાપ)ની નિંદા કરવી જોઈએ; અને સારાં
કામોની અનુમોદના કરવી જોઈએ; અનશન
કરવું જોઈએ, અને પંચ પરમેષ્ટિને નમસ્કાર
કરવા જોઈએ. ૩

જ્ઞાનમાં, દર્શનમાં, ચારિત્રમાં, તપમાં,
વીર્યમાં એ રીતે પંચવિધ આચારમાં લાગેલા
અતિચારો આલોવવાં જોઈએ. ૪

સામર્થ્ય છતાં પણ જ્ઞાનીએને વસ્ત્ર અન્ન
વિગેરે ન આપ્યું હોય અથવા તેમની અવગ્ના
કરી હોય તે માફ દુષ્કૃત મિથ્યા થાઓ. ૫

પાંચ પ્રકારનાં જ્ઞાનની નિંદા કરી હોય
અથવા ઉપહાસ(મસ્કરી)કર્યો હોય અથવા ઉપદ્રાત
કર્યો હોય તે માફ દુષ્કૃત મિથ્યા થાઓ. ૬

જ્ઞાનનાં ઉપકરણ પાટી પોથી વિગેરેની જે
કોઈ આશાતના થઈ હોય તે માફ દુષ્કૃત
મિથ્યા થાઓ. ૮

નિઃશંકા વિગેરે આઠ પ્રકારના ગુણ સહિત
જે સમ્યક્ત્વ રૂડે પ્રકારે મેં પાલ્યું ન હોય તે
મારું દુષ્કૃત મિથ્યા થાઓ. ૯

જીનેશ્વરની યા જીનપ્રતિમાની ભાવથી પૂજા
કરી ન હોય અથવા અભક્તિથી પૂજા કરી હોય
તે મારું દુષ્કૃત મિથ્યા થાઓ. ૧૦

દેવદ્રવ્યનો મેં જે વિનાશ કર્યો હોય અથવા
બીજાને નાશ કરતો જેઈ ઉપેક્ષા કરી હોય તો
તે મારું દુષ્કૃત મિથ્યા થાઓ. ૧૧

જીનેદ્રમંદિરમાં વગેરેમાં આશાતના કરનારને
પોતાની શક્તિ છતાં ન નિષેધ્યો હોય તો તે
મારું દુષ્કૃત મિથ્યા થાઓ. ૧૨

પાંચસમિતિ સહિત અથવા ત્રિગુપ્તિ સહિત
નિરંતર ચારિત્ર ન પાલ્યું હોય તો તે મારું
દુષ્કૃત મિથ્યા થાઓ. ૧૨

કોઈપણ રીતે પૃથ્વીકાય, અપકાય તેડકાય,
વાયુકાય, અને વનસ્પાતકાયાદિ એકેન્દ્રિય જીવનો
વધ થયો હોય તો તે મારું દુષ્કૃત મિથ્યા થાઓ. ૧૪

કીડા, શંખ, છીપ, પુરા, જલો, અલસીઆં
વગેરે જે ઇન્દ્રિય જીવનો વધ થયો હોય તે મારું
દુષ્કૃત મિથ્યા થાઓ. ૧૫

કુંથુઆ, ગુ, માંકડ, મકોડા, કીડા વિગેરે
જે તેરેન્દ્રિ જીવેના વધ થયો હોય તો તે માફ
દુષ્કૃત મિથ્યા થાઓ. ૧૬

વીછી, માંખ, બ્રમર વિગેરે ચતુરેન્દ્રિય જીવેના
વધ થયો હોય તો તે માફ દુષ્કૃત મિથ્યા થાઓ. ૧૭

પાણીમાં વસનાર, જમીન ઉપર વસનાર કે
આકાશમાં ઉડનાર કોઈ પણ પંચેન્દ્રિ જીવેના
વધ થયો હોય તો તે માફ દુષ્કૃત મિથ્યા થાઓ. ૧૮

ક્રોધથી, લોભથી, બયથી, હાસ્યથી અથવા
પરવશપણથી મેં મૂઠ થઈને જે અસત્ય વચન
કહ્યું હોય તે હું નિંદુ છું. તેની ગર્હા કરું છું. ૧૯

કપટ કલાથી બીજાને છેતરીને થોડું પણ
નહિ આપેલું ધન મેં ગ્રહણ કર્યું હોય તે હું નિંદુ
છું, તેની ગર્હા કરું છું. ૨૦

રાગ સહિત હૃદયથી દેવતાં સંબંધી, મનુષ્ય
સંબંધી, અથવા તિર્થ સંબંધી જે મૈથુન મેં
આચર્યું હોય તેની હું નિંદા ને ગર્હા કરું છું. ૨૧.

ધન, ધાન્ય, સુવર્ણ નવપ્રકારના પરિગ્રહ
સંબંધમાં જે મમત્વભાવ મેં ધારણ કર્યો હોય
તેની હું નિંદા-ગર્હા કરું છું. ૨૨.

જુદી જુદી જાતનાં રાત્રિભોજન ત્યાગના નિયમોમાં મારાથી જે ભુલ થઈ હોય તેની હું નિંદાને ગહા કરું છું. ૨૩.

જીનેશ્વર ભગવાને કહેલો બાણ અને અબ્યંતર બાર પ્રકારનો તપ જે મારી શક્તિપ્રમાણે ન કર્યો હોય તેની હું નિંદા ને ગહા કરું છું. ૨૪. મોક્ષપદને સાધવાવાળા યોગમાં મન વચન અને કાયાથી સદા જે વીર્ય ન ફેરવ્યું તેની હું નિંદા અને ગહા કરું છું. ૨૫.

પ્રાણાતિપાતવિરમણપ્રત વિગેરે બારવ્રતોનો સમ્યક વિચાર કરી જ્યાં મૂલન કરેલામાં ભંગ થયો હોય તે હવે જણાવતું કોપરહિત થઈને સર્વે જીવોને ક્ષમા આપ, અને પૂર્વનું વેર દુર કરીને સર્વે મિત્રો હોય તેમ ચિન્તવ.

પ્રાણાતિપાત—મૃષાવાદ, મિથ્યાત્વશલ્ય, આ મોક્ષ માર્ગની સન્મુખ જતાં વિઘ્નભૂત અને દુર્ગતિના કારણભૂત અઢાર પાપસ્થાનકોનો ત્યાગકર.

જે ચોત્રીશ અતિશય યુક્ત છે, અને જેમણે કેવળજ્ઞાનથી પરમાર્થને જાણ્યા છે, અને દેવતાઓએ જેમનું સમોવસરણ રચ્યું છે, એવા અહંતોનું મને શરણ હોજો.

જે આઠ કર્મથી મુક્ત છે, જેમની આઠ મહા પ્રતિહાર્યોએ શોભા કરી છે અને આઠ પ્રકારના મદના સ્થાનકોથી જે રહિત છે, તે અહતોનું મને શરણુ હોજી.

સંસારરૂપી ક્ષેત્રમાં જેમણે ફરી ઉગવાનું નથી, ભાવ શત્રુઓને નાશ કરવાથી અરિહંત બન્યા છે, અને જે ત્રણ જગતને પૂજનીય છે તે અહતોનું મને શરણુ હોજી.

બયંકર દુઃખરૂપી લાખો લહરીઓથી દુઃખે કરીતરી શકાય એવો સંસારસમુદ્ર જે તરી ગયાછે, અને જેઓને સિદ્ધિસુખ મળ્યું છે, તે સિદ્ધોનું મને શરણુ હોજી. ૩૫

તપરૂપી મુદ્ગરથી જેમણે બારે કર્મરૂપી બેડીઓ તોડી નાંખી મોક્ષસુખ મેળવ્યું તે સિદ્ધોનું મને શરણુ હોજી. ૩૫

ધ્યાનરૂપી અગ્નિના સંયોગથી સકળ કર્મરૂપ મળ જેમણે બાળી નાંખ્યો છે અને જેમનો આત્મા સુવર્ણમય નિર્મળ થયો છે તે સિદ્ધોનું મને શરણુ હોજી. ૩૭

જેમને જન્મ નથી, જરા નથી, મરણ નથી, તેમજ ચિત્તનો ઉદ્ભવ નથી ક્રોધાદિ કષાય નથી, તે સિદ્ધોનું મને શરણ હોજો. ૩૮

એતાલીશ દોષરહિત ગોચરી કરીને જે અન્નપાણી (આહાર) લે છે તે મુનિઓનું મને શરણ હોજો. ૩૯

પાંચ ઈંદ્રિયોને વશ રાખવામાં તત્પર, કામ-દેવતા અભિમાનનો પ્રચાર છૂતનારા, બ્રહ્મચર્યને ધારણ કરનારા મુનિઓનું મને શરણ હોજો. ૪૦

જે પાંચ સમિતિઓ સહિત છે, પાંચ મહાન-વ્રતનો ભાર વહન કરવાને જે વૃષભ સમાન છે, અને જે પંચમ ગતિ (મોક્ષ)ના અનુરાગી છે તે મુનિઓનું મને શરણ હોજો. ૪૧

જેમણે સદગ સંગનો ત્યાગ કર્યો છે, જેમને મણિ અને તુણ, મિત્ર અને શત્રુ સમાન છે, જે ધાર છે અને જે મોક્ષમાર્ગને સાધવાવાળા છે, તે મુનિઓનું મને શરણ હોજો. ૪૨

કેવળજ્ઞાનને લીધે દિવાકર સરખા તિર્થ કરોએ પ્રરૂપેલા અને જગતના સર્વ જીવોને હિતકારી એવા ધર્મનું મને શરણ હોજો. ૪૩

કરોડો કલ્યાણને ઉત્પન્ન કરનારી અને અનર્થ રચનાનો નાશ કરનારી જીવદયાનું જેમાં વર્ણન થાય છે, એવા ધર્મનું મને શરણ હોજો. ૪૪

પાપના ભારથી દબાએલા જીવને કુગતિરૂપી કુવામાં પડતો જે ધારણ કરી રાખે છે, તેવા ધર્મનું મને શરણ હોજો. ૪૫

સ્વર્ગ અને મોક્ષરૂપ નગરે જવાના માર્ગમાં ગુંથાએલા લોકને સાર્થવાહરૂપ છે, અને સંસારરૂપ અટવી પસાર કરાવી આપવામાં સમર્થ છે તે ધર્મનું મને શરણ હોજો. ૪૬

આ પ્રમાણે ચાર પ્રકારના શરણને ગ્રહણ કરનાર અને સંસારના માર્ગથી વિરક્ત ચિત્તવાળા મેં જે કાંઈ પણ દુષ્કૃત કર્યું હોય તેની હમણા આ ચાર (અરિહંત, સિદ્ધ, સાધુ, અને સર્વ-ગુણાધીન ધર્મ) ની સમક્ષ નિંદા કરું છું. ૪૭

મિથ્યાત્વથી વ્યામેહ પામીને ભ્રમતા મેં મન, વચન, કે કાયાથી કુતીર્થ (અસત્ય મત) નું સેવન કર્યું હોય તે સર્વની અવ હમણાં નિંદા કરું છું. ૪૮

જીન ધર્મ માર્ગને જો મેં પાછળ પાડ્યો
 હોય અથવા તો અસત્ય માર્ગ પ્રગટ કર્યો હોય,
 અને જો હું બીજાને પાપના કારણભૂત થયો
 હોઉં તો તે સર્વની હમણાં હું નિન્દા કરું છું. ૪૯

જન્તુઓને દુઃખ આપનારા હજી, સાંભેલું,
 વગેરે જે જે તૈયાર કરાવ્યાં હોય અને પાપી
 કુટુંબનું જે મેં ભરણપોષણ કર્યું હોય તે
 સર્વની હમણાં હું નિન્દા કરું છું. ૫૦

જીનભુવન, પ્રતિમા, પ્રસ્તક અને (ચતુર્વિધ)
 સંધરૂપ સાત ક્ષેત્રમાં જે ધન બીજ મેં વાવ્યું
 હોય તે સુકૃતની હું અનુમોદના કરું છું. ૫૧

આ સંસારરૂપી સમુદ્રમાં વહાણ સમાન
 જ્ઞાન, દર્શન અને ચારિત્ર જે સમ્યગ્ રીતે પાળ્યાં
 હોય તે સુકૃતની હું અનુમોદના કરું છું. ૫૨

અરિહિંત, સિદ્ધ, આચાર્ય, ઉપાધ્યાય, સાધુ,
 સાધર્મિક અને જૈન સિદ્ધાંતને વિષે જે બહુમાન મેં
 કર્યું હોય તે સુકૃતની હું અનુમોદના કરું છું. ૫૩

સામયિકમાં ચતુર્વિંશતી સ્તવન (ચોવીશ
 ભગવાનની સ્તુતિ) અને છ આવસ્યકમાં જે મેં
 ઉદ્યમ કર્યો હોય તે સર્વ સુકૃતની હું અનુમોદના
 કરું છું. ૫૪

આ જગતમાં પૂર્વે કરેલાં પુણ્ય પાપ એજ સુખ દુઃખનાં કારણો છે અને ખીજું કોઈ પણ માણસ નથી એમ જાણીને શુભ ભાવ રાખો. ૫૫

પૂર્વે નહિ ભોગવાયેલા કર્મનો ભોગવવાથીજ છુટકારો છે. પણ ભોગવ્યાવિના છુટકારો નથી, એમ જાણીને શુભ ભાવ રાખો. ૫૬

જે ભાવવિના ચરિત્ર, યત, તપ, દાન, શીજ, વગેરે સર્વ આકાશનાં કુલ્લની માફક નિરર્થક છે તેમ માનીને શુભ ભાવ રાખો. ૫૭

મેં નરકના નારકીપણે તીક્ષણ દુઃખ અનુભવ્યું તે વખતે કોણ મિત્ર હતો તેમ માનીને શુભ ભાવ રાખો. ૫૮

સુરંગમ (મેરૂ પર્વત) ના સમૂદ્ર છેટલો આહાર ખાઈને પણ તને સંતોષ ન વળ્યો, માટે ચતુર્વિધ આહારનો ત્યાગ કર. ૫૯

દેવ, મનુષ્ય, તિર્યચ અને નરક, આ ચાર ગતિમાં મનુષ્યને આહાર સુલભ છે, પણ વિરતિ દુર્લભ છે, એમ માનીને ચતુર્વિધ આહારનો ત્યાગ કરો. ૬૦

કોઈ પ્રકારના જીવ સમુદાયનો વધ ક્યાં વગર આહાર થઈ શકે નહિ, તેથી ભવમાં

બ્રમાણા કરવારૂપ દુઃખના આધારભૂત ચારે પ્રકારના આહારનો ત્યાગ કર. ૬૧

જે આહારનો ત્યાગ કરવાથી દેવનું ઈન્દ્રિયપણું પણ હાથના તળીઆમાં હોય તેવું થાય છે અને મોક્ષસુખ પણ સુલભ થાય છે તે ચારે પ્રકારના આહારનો ત્યાગ કર. ૬૨

ગુદા ગુદા પ્રકારના પાપ કરવામાં પરાયણ એવો જીવ પણ નમસ્કાર મંત્રને અન્ત સમયે પણ પામીને દેવપણું પામે છે તે નમસ્કાર મંત્રનું મનની અંદર સ્મરણ કર. ૬૩

સ્ત્રીઓ મળતી સુલભ છે, રાજ્ય મળવું સુલભ છે, દેવપણું પામવું સુલભ છે, પણ દુર્લભમાં દુર્લભ નવકાર મંત્ર પામવો તે છે. તેથી મનની અંદર નવકાર મંત્રનું મનની અંદર સ્મરણ કર. ૬૪.

એક ભવમાંથી બીજા ભવમાં જતાં ભવિકાને જે નવકાર મંત્રની સહાયથી પરભવને વિષે મનોવાંછિત સુખ સંભવે છે. તે નવકાર મંત્રનું મનની અંદર સ્મરણ કર. ૬૫.

જે નવકાર મંત્રને પામવાથી ભવરૂપ સમુદ્ર ગાયત્રી ખરી જેટલો યાય છે, અને જે મોક્ષના સુખને સત્ય કરી આપે છે, તે નમસ્કાર મંત્રને મનની અંદર તું સ્મર. ૬૬

આ પ્રકારની ગુરૂએ ઉપદેશેલી પર્યન્તરાધના સાંભળીને સકલ પાપ વેાસરાવીને આ નમસ્કાર મંત્રનું સેવન કર. ૬૭

પાંચપરમેસ્ટીનું સ્મરણ કરવામાં તત્પર એવો રાજસિંહ કુમાર મરણ પામીને પાંચમાં દેવલોકમાં ઇંદ્રપાણું પામ્યો. ૬૮

તેની સ્ત્રી રત્નવતી પણ તેજ પ્રકારે અરાધીનેજ પાંચમા કલ્પને વિષે સામાનિક દેવપાણું પામી. ત્યાંથી ચવીને બન્ને મોક્ષે જશે. ૬૯

આ સંવેગ ઉત્પન્ન કરનાર સોમસુરીએ રચેલી આ પર્યન્તારાધના જે ઇંદીરીતે અનુસરસે તે મોક્ષસુખ પ્રાપ્તશે.

ઇતિશ્રી-સોમસુરિએ બનાવેલી ‘પર્યન્તારાધના’ સમાપ્તા.

અથ પુરૂષને પરત્ની ત્યાગ આશ્રયી શીખામણ.

॥ સુણ ચતુર સુજાણ, પરનારી શું પ્રીતિ કમ્પુ નવ કીજીએ. ॥ એ આંકણી ॥ હારે જણે પરનારીશું પ્રીતિ કરી, તેને હુંડે રૂંધણ થાય ધણી, તેણે કુળ મરજદા કાંઈ ન ગણી ॥ સુ. ॥ ॥૧॥ તારી લાજ જાસે નાત જાતમાં, તું તો

હજીઓ પડીસ સહુ સાથમાં, એ ધુમ્માડો ન
આવે હાથમાં ॥ સુ૦ ॥ ૨ ॥ હારે સાંજ પડે
રવિ આથમે, તાહારો જીવ ભમરાની પરેભમે,
તુને ધરનો ધધો કાંધ ન ગમે ॥ સુ૦ ॥ ૩ ॥
હારે તું જઈને મળીશ દૂતીને, તાહરું ધન લેશે
સર્વ ધુતીને, પછી રહીશ હેડું દૂતીને ॥ સુ૦ ॥
॥ ૪ ॥ તું તો ખેડો મૂછો મરડીને, તાહરું
કાળજી આસે કરડીને, તારું માંસ લેસે ઊરડીને
॥ સુ૦ ॥ ૫ ॥ હારે તું પ્રેમના પ્યાલા પાઈને,
તાહારાં વસતર લેશે વાહીને, તુને કરશે ખોખું
ખાઈને ॥ સુ૦ ॥ ૬ ॥ હારે તું તો પર મંદીરમાં
પેસીને, તીહાં પારકી સેજે બેસીને તેં ભોગ
કર્યા ઘણું હેંસીને ॥ સુ૦ ॥ ૭ ॥ હારે જેમ
ભુજંગ થકી કરતા રહેતું, તેમ પરનારીને
પરિહરતું, હારે ભવસાયર કરે નવી કરતું
॥ સુ૦ ॥ ૮ ॥ વાહલા પરણી નારીથી પ્રીત
સારી, એ માયું વદાવે પરનારી, તુંમે નિશ્ચે
જાણુને નિરધારી ॥ સુ૦ ॥ ૯ ॥ એ સહજુ
કહે તે સાચું છે, તાહરી કાયાનું સર્વે કાચું
છે, એક નામ પ્રભુનું સાચું છે. ॥ સુ૦ ॥ ૧૦ ॥

(માગધીપરથી ભાષાંતર કર્તા મણિ-
લાલ નથુભાઈ દારશી બી. એ.)

મુરત-ચૌદાના પુત્ર ઉપર ઘોસ્ત એ
મામુ “મુરત સુધી” પ્રિન્ટીંગ પ્રેસ
ડાકોરદાસ માનસિંહે છાપ્યું.

